

Tájékoztató

SZJA

A legnagyobb változás az un **super bruttósítás**.

Az **adó alapja** a munkáltatói járulékokkal növelt bruttó bér (Bruttó bér*1,27)

Változik az **adó mértéke**, valamint az **adósáv** is:

- 0-5 000 000Ft-ig: 17% SZJA,

-5 000 000Ft felett : 32 % SZJA

Az **adójóváírás** az adóalap 17%-a, maximum 15 100Ft, mely teljes egészében 3 188 000Ft-ig jár, majd csökkenő mértékben 4 698 000 Ft-nál fogy el.

A változás lényege, hogy némileg nő a nettó kereset. A legnagyobb mértékű javulás 200 000Ft körüli bruttó bérnél tapasztalható. Sajnos a minimál bér környékén a változás nem jelentős, mivel ott eddig is maximális mértékben járt az adójóváírás és az SZJA mértéke csak 1 %-al csökken.

Az **adóelőleg** levonás szabályai is módosulnak. Számla vagy felvásárlási jegy kibocsátás esetén nem kell adóelőleget levonni, ha a magánszemély a kibocsátó (kivéve ha a magánszemély kéri). A gyakorlatban ilyen például a magánszemély által, a cég felé kiállított ingatlan bérleti díj számlája.

Fontosak (továbbra is) a **magánszemélyek nyilatkozatai** számos esetben, pl. adójóváírás, családi kedvezmény, összevont adóalap várható összege, adóelőleg levonás, családi pótlék, nyugdíj stb. Ezekkel kapcsolatosan január elején küldünk egy pontos tájékoztatót.

Változnak a különféle adókedvezmények és adómentes, kedvezményes természetbeni juttatások szabályai.

Kevés adómentes juttatás marad. Ezek a következők:

- internet használat térítése a munkáltató által
- üzemanyag megtakarítás 100 000 Ft/hó összegig
- nemzetközi fuvarozásban és személyszállításban 25 EUR költségtérítés / nap
- munkába járás költségtérítése 9 Ft/km
- munkáltatói támogatás lakásvásárláshoz

Kedvezményes munkáltatói juttatások (eddig adómentesek voltak) melyek után január 1-től 25% SZJA-t kell fizetni:

- üdülési csekk (minimál bér/év)
- iskolakezdési támogatás (minimál bér 30%-a/év)
- önkéntes kölcsönös nyugdíjbiztosító, munkáltatói hozzájárulás (minimál bér 50%-a /hó)
- önkéntes kölcsönös egészségpénztár, munkáltatói hozzájárulás (minimál bér 30%-a/hó)
- iskolarendszerű képzés (minimál bér 2,5 szerese/év)
- helyi utazási bérlet
- **melegítéskészítés (18 000Ft/hó)** A keretösszeg felett nyújtott rész után 54 % SZJA-t kell fizetni, valamint az így megnövelt összegre 27% járulékot vagy EHO-t..

2010. január 1-től nem tartoznak kedvezményes körbe, ezért a juttatások után 54% SZJA-t valamint az így megnövelt összegre 27% járulékot vagy EHO-t. kell fizetni a következőkre:

- **hidegétkezési utalvány**
- csekély értékű ajándék
- művelődési intézményi szolgáltatás

Pozitív változás, hogy 2010-től támogatják az un hosszútávú befektetéseket. Tartós pénzlekötés esetén, ha a **befektetés időtartama a 3 évet eléri**, akkor a nyereség csak 10%-os adóterhet visel, ha pedig a **befektetés időtartama az 5 évet is eléri**, akkor a teljes időszakban elért hozam adómentes.

Nagyon fontos hogy mivel a jelenleg adómentes hideg étkezési utalvány valamint üdülési csekk január 1-től adókötelessé válik ezért a dolgozóknak decemberre járó utalványokat december 30-ig ténylegesen ki is kell adni. (Nem elég a január eleji bérfizetéskor, januári dátummal)

Nagyon fontos változás továbbá, hogy megszűnik az **alkalmi munkavállalói** kiskönyv. Helyette hasonló feltételekkel un. **egyszerűsített munkaszerződés** lesz alkalmazható, viszont ezt **legkésőbb foglalkoztatás megkezdésekor interneten, vagy telefonon jelenteni kell az APEH felé.** (pontos szabályozás talán január 1-re ismerté válik). Ezzel párhuzamosan a közteherjegy megszűnik. A már megvásárolt, de még fel nem használt közteherjegy visszaváltható lesz. A fenti egyszerűsített munkaviszonyban valamennyi normál munkaviszonyra jellemző bérterhet meg kell fizetni.

Nagyon fontos változás, hogy megszűnik az a követelmény, hogy az egyéni és társas vállalkozók, legalább az un. „**dupla minimálbér**” után fizessenek SZJA-t és bérjárulékokat. Helyette egy sokkal súlyosabbnak tűnő szabályzás érkezik. A törvényhozói akarat lényege az, hogy a vállalkozó legalább annyi jövedelmet adózzon le bérként, mint a vele azonos korú, azonos iskolai végzettségű munkaviszonyba dolgozó személy.

2010-től a társas vállalkozás személyesen közreműködő **tagjának** és az **egyéni vállalkozónak** az összevont adóalapba számító jövedelmét az adott tevékenységre jellemző kereset alapján kell meghatározni. Ez tulajdonképpen a nevezett személyek saját munkája utáni ellenértéknek a meghatározása. Mivel nagyon nehéz lett volna minden tevékenységre és az ország különböző részeire vonatkozóan konkrét számokat, vagy szorzókat meghatározni, ezért a törvényalkotó elveket rögzített, amelyek alapján vállalkozó a saját tevékenységét forintosítja. Alapvetően 3 módszert lehet alkalmazni:

- ***Munkaviszonyból származó jövedelmek alapulvétele.***

Az adott tevékenység földrajzi térség, a vállalkozás körülményei, a tevékenységet végző személy képzettsége, gyakorlata és befektetett munkaideje döntik el, hogy a személyes közreműködésért mennyit kellene fizetni. (itt lehet nyilvános statisztikákra támaszkodni.)

- ***Maradékelyv módszere.***

A bevételből le kell vonni az összes költséget, (kivéve a személyes közreműködés címén kifizetett összegeket), majd a szokásos vállalkozói hasznot. A megmaradó összegkereten belül a társaság a közreműködő(k) személyes adottságait és munkavégzésének körülményeit is figyelembe véve határozhatja meg a személyes közreműködés díját. A módszer nehézsége, hogy a törvény nem ad konkrét utalást a szokásos vállalkozói haszon nagyságára, illetve annak meghatározására!

- ***Vélelmezett haszon elve.***

A bevételből le kell vonni - a maradékelyvnél is jelzett költségeket - , de a szokásos vállalkozói haszon kivételével. A fennmaradó összeg 80 %-a az a keretösszeg, amelyen belül a társaság a közreműködő(k) személyes adottságait és munkavégzésének körülményeit is figyelembe véve határozhatja meg a személyes közreműködést díját.

A vállalkozásnak és az egyéni vállalkozónak rögzítenie kell a tevékenységre jellemző kereset meghatározásának módszerét, a figyelembe vett feltételeket. Ezt a számítást – mint az egyéb adózással összefüggő adatot – az adóélevélésig meg kell őrizni. (Társas vállalkozás tagjánál és a társaságnál is.)

Az nem lehet indok a piaci viszonyoknál alacsonyabb szintű kereset meghatározásához, hogy a tag majd osztalékban veszi ki a hasznot, mert amennyiben az adóévben felvett, a társas vállalkozás költségei között elszámolt személyes közreműködési díj éves összege nem éri el a társas vállalkozás főtevékenységére jellemző, a piaci viszonyoknak megfelelő díjazás éves összegét, a személyes közreműködői díjat a felvett osztalék terhére ki kell egészíteni a piaci viszonyoknak megfelelő éves keretre. Ezt a törvény „díjkiegészítés”-nek nevezi. A díjkiegészítés a tagnál nem önálló tevékenységből származó jövedelem lesz, amelyet az adóév utolsó napjára kell figyelembe venni és bevallani. A számítás a fentiekben említett módszereknél még bonyolultabb, mert még figyelembe kell venni egyrészt a bruttósítást (1,27), másrészt a díjkiegészítésre jutó átlagos társasági adót is (hiszen ha bér lett volna, akkor azt ráfordításként a tao-nál figyelembe lehetett volna venni). Ráadásul az ún. díjkiegészítés összegére további 27% EHO-t is meg kell fizetni.

Az adott tevékenységre jellemző kereset meghatározásával kapcsolatosan több beadvány is került az Alkotmánybírósághoz benyújtásra. Azok esetleges pozitív elbírálásáig is azonban a törvény rendelkezéseit be kell tartani, tehát a megfelelő módszert ki kell választani, s ez alapján a keresetet meghatározni. (Első ízben a 2010. január hónapra vonatkozó béreket kell ezek alapján a bérszámfejtés részére megadni.)

Szeretnénk felhívni az Önök figyelmét arra, hogy sem a dolgozók, sem a tagok jövedelmi viszonyainak a meghatározása nem tartozik a könyvelés kompetenciájába. Ezekben a könyvelő csupán segíteni tudja vállalkozás vezetőit a könyvelésben szereplő adatokkal, illetve közös gondolkodással. A kérdéskörrel kapcsolatosan egyelőre mi is nagy szakmai bizonytalanságot tapasztalunk.

Első közelítésben a fentiek két módszerrel védhető ki. Egyrészt, meg kell próbálni **a tagokat**, amennyiben lehetséges **munkaviszonyba átjelenteni**. Amennyiben ez nem lehetséges (pl: egyedüli tag vagy egyedüli ügyvezető) úgy meg kell nézni, hogy van e a tagnak másik olyan vállalkozása amelyben lehet munkaviszonyban és akkor ott kell megfizetni utána a járulékokat. Ha erre sincs lehetőség akkor ismeretségi körben kell keresni erre alkalmas céget, vagy kell egy újat alapítani, megfelelő paraméterekkel. Tehát arra kell törekedni, hogy lehetőleg munkaviszonyba végezze a tevékenységét a tag, **vagy legyen máshol főállású munkaviszonya**.

Természetesen előfordulhat olyan eset is, amikor nincs másik cég és csak tagi jogviszonyba lehet megfizetni a járulékokat. Ez esetben csak az mutatkozik megoldásnak, hogy ha nulla körüli nagyon **minimális eredmény keletkezik** csak az adott vállalkozásban.

Társasági adó

- az adókulcs 16%-tól 19%-ra nő, de megszűnik az eddigi 4 %-os különadó
- a fejlesztési tartalékot a válságra tekintettel átmeneti szabályként 4 év helyett 6 év alatt lehet felhasználni
- társasági adóalapot képez a reprezentáció és az üzleti ajándék
- jelentősen kibővül a kapcsolt vállalkozás fogalma (az ezzel kapcsolatos esetleges veszélyeket és teendőket célszerű szóban megbeszélni).

Kapcsolt vállalkozás:

- az adózó és az a személy, amelyben az adózó közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással bír
- az adózó és az a személy, amely az adózóban közvetlenül vagy közvetve többségi befolyással bír
- az adózó és más személy, ha harmadik személy közvetlenül vagy közvetve mindkettőjükben többségi befolyással bír

A fentiek vonatkoznak külföldi vállalkozó belföldi telephelyeire, valamint az adózóra és annak külföldi telephelyeire is. A jogszabály alkalmazásánál a PTK szerinti közeli hozzátartozók egy személynek számítanak.

Fontos az év végi eredmények meghatározásánál és természetesen a számviteli törvény követelménye is hogy minden vállalkozás december 31-én leltárt készítsen és azt mihamarabb eljuttassa a könyvelésre. Valamint a pénztárgép üzemeltető vállalkozók írassák ki a gép memóriáját a szokásoknak megfelelően.

EVA

- mértéke: 25 %-ról 30%-ra módosult
- az EVA alkalmazhatóságának törvényi árbevétel határa továbbra is 25 millió Ft/év (a 26 milliós határ 2009-es évre vonatkozó átmeneti szabály volt az ÁFA kulcs módosulása miatt.
- a 25milliós árbevétel határ évközi átlépése esetén a vállalkozó kiesik az EVA körből és a határt átlépő számla összege 50%-al adózik.
- a bevallás határideje a bevételi nyilvántartást vezetőknél február 25-e.
- az un **egyéni cég** is lehet EVÁ-s.

Vagyonadó

Az un. **ingatlanadóként elhíresült egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóról** a honlapunkon már hetekkel ezelőtt közreadtunk egy bővebb tájékoztatót. Teljesen új adónem. Lakóingatlanokat nagy teljesítményű személygépkocsikat (170LE felett), hajókat, repülőket érint. Érdemes elolvasni a bővebb tájékoztatót és utána személyesen konzultálni mivel a bevallás és az adó január 1-i adatokból indul ki és addig még esetleg lacímváltoztatással vagy haszonélvezeti jog bejegyzésével kedvezőbb adózási pozícióba lehet kerülni.

ÁFA

A legfontosabb változások a **szolgáltatások teljesítési helyének** meghatározását érintik. A legfontosabb változásokat igyekeztünk egy táblázatban összefoglalni.

Az eddigi általános szabály szerint a szolgáltatások teljesítésének helye **a szolgáltatást nyújtó székhelye** volt, természetesen számos kivétellel (fuvarozás, tanácsadó jellegű tevékenységek, stb.)

Az új szabály szerint különbséget kell tenni a teljesítési hely meghatározásánál az alapján, hogy ki veszi igénybe a szolgáltatást (adóalany vagy magánszemély).

Adóalany igénybevevő esetén a fő szabály megváltozik és ez után a teljesítés helye a **szolgáltatást igénybevevő székhelye** (leginkább **érintett telephelye**) határozza meg.

Magánszemély felhasználó esetén a fő szabály változatlan, tehát marad a szolgáltatást nyújtó székhelye, a telephelye.

Gyakorlati következmények: nem szabad megszokásból írni a számlákat mivel sok esetben megváltozik hogy mely számla ÁFÁ-s és melyik fordított ÁFÁ-s.

- Uniós adószámot kell igényelni ha másik uniós országban honos ügyfél felé szolgáltatunk vagy szolgáltatást veszünk igénybe. (még EVÁ-s cég esetén is)
- Összesítő jelentést kell készíteni a szolgáltatásokról, hasonlóan az eddigi uniós értékesítéshez. (havi vagy negyedéves időszakonként). Fontos ezért a vállalkozók és a könyvelés közti gyors információ, bizonylatáramlás.
- Még általánosabbá válik a fordított adózás (pl. EVÁ-s vállalkozónak is ÁFA bevallást kell benyújtania ha uniós partnerétől a fentiek alapján nettó módon számlázott szolgáltatást vesz igénybe).

Természetesen azért hívjuk fő szabálynak a fenti szabályt hogy mellette rengeteg kivétel és egyéb változás legyen:

- **fuvarozás:** változnak a szabályok adóalany, megrendelő esetén míg magánszemély esetében alapvetően az eddigi szabályok maradnak. A fő szabály szerint az új rendszerben üzleti körben a megrendelő székhelye (érintett telephelye lesz a teljesítés helye)
- **bérmunka:** a megrendelő székhelye (érintett telephely) lesz a teljesítés helye, és már nem kell igazolni, hogy a termék elhagyja az országot.
- ingatlanokkal kapcsolatos szolgáltatás: a teljesítés helyét az ingatlan határozza meg. (újtonság hogy ez vonatkozik a szállásadási szolgáltatásokra is)
- **személyszállítási szolgáltatás:** teljesítés helye a megtett útvonal
- **kulturális és művészeti szolgáltatások:** ahol a tevékenységet ténylegesen végzik
- **közlekedési eszköz rövidtávú bérbeadása:** a teljesítés helye, ahol az eszközt a bérbevevő birtokába adják (30nap, hajóknál 90nap)
- **közlekedési eszköz hosszútávú bérbeadás:** a teljesítés helye az igénybevevő székhelye, telephelye

Változnak a külföldön megfizetett ÁFA visszaigénylési szabályai. A jogalkotó szerint "egyszerűsödnek" és az ügyintézés elektronikussá válik. Azon ügyfeleinkkel, akiket ez érint személyes egyeztetésre lesz szükség a kérdés bonyolultsága miatt.

Szolgáltatások teljesítési helye						
Szolgáltatás típusa	2009.		2010.		Megjegyzés	
	Adóalany	Nem adóalany	Adóalany	Nem adóalany		
Általános szabály		Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás igénybevevő	Szolgáltatás nyújtó	
Különböző szakértői, immateriális szolgáltatások		Szolgáltatás igénybevevő, székhelye, telephelye	Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás igénybevevő, székhelye, telephelye	Szolgáltatás nyújtó	
Különös szabályok						
Közvetítői díjak, jutalékok		Közvetített ügylet teljesítési helye/ megrendelő adószáma	Közvetített ügylet teljesítési helye	Szolgáltatás igénybevevő székhelye, telephelye	Közvetített ügylet teljesítési helye	
Ingtalanhoz kapcsolódó szolgáltatás		Ingtalan fekvése	Ingtalan fekvése	Ingtalan fekvése	Ingtalan fekvése	Szálláshely szolgáltatás
Személyszállítás		Megtett útvonal	Megtett útvonal	Megtett útvonal	Megtett útvonal	
Termékfuvarozás (kivéve Közösségi fuvarozás)		Megtett útvonal	Megtett útvonal	Szolgáltatás igénybevevő székhelye, telephelye	Megtett útvonal	
Közösségen belüli termékfuvarozás	Igénybevevő belföldön nyilvántartásba vett adóalany	Termékfuvarozás indulási helye	Termékfuvarozás indulási helye	Szolgáltatás igénybevevő székhelye, telephelye	Termékfuvarozás indulási helye	
	Igénybevevő más tagállamban nyilvántartásba vett adóalany, mint az indulási hely	Szolgáltatás igénybevevő adószáma szerinti ország	Termékfuvarozás indulási helye			
Kulturális, művészeti, tudományos, oktatási, szórakoztatási sportszolgáltatások és járulékosan kapcsolódó szolgáltatások		Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	
Személyszállításhoz, termékfuvarozáshoz járulékosan kapcsolódó szolgáltatások		Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	Szolgáltatás igénybevevő székhelye, telephelye	Tényleges teljesítés helye	
Szakértői értékelés (kivéve ingatlan)		Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	Szolgáltatás igénybevevő székhelye, telephelye	Tényleges teljesítés helye	
Terméken végzett munka-bérmunka (kivéve ingatlan)	Igénybevevő belföldön nyilvántartásba vett adóalany	Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	Szolgáltatás igénybevevő székhelye, telephelye	Tényleges teljesítés helye	Adó nélküli számlázáshoz nem kell kiszállítani a terméket
	Igénybevevő más tagállamban nyilvántartásba vett adóalany	Szolgáltatás igénybevevő adószáma szerinti ország (kiszállítás igazolása szükséges)	Tényleges teljesítés helye			
Közlekedési eszköz rövid távú bérbeadása		Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás nyújtó	Ahol a bérebevevő birtokába adják	Ahol a bérebevevő birtokába adják	
Közlekedési eszköz hosszú távú bérbeadása		Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás igénybevevő székhelye, telephelye	Szolgáltatás nyújtó	
Éttermi és egyéb vendéglátóipari szolgáltatás		Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás nyújtó	Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	Korábban nem volt nevesítve
Éttermi és egyéb vendéglátóipari, vasúti, vízi, légi közlekedés során, Közösség területén végzett személyszállítás során		Szolgáltatás nyújtó	Szolgáltatás nyújtó	Tényleges teljesítés helye	Tényleges teljesítés helye	Oda- visszaút külön-külön személyszállításnak tekintendő